

Oke

Oké column

Ijken

In het Internationaal Bureau voor maten en gewichten in Sèvres in Frankrijk ligt een speciaal gevormde staaf van platina en iridium. Dit is de internationale lengtemaat voor één meter. Alle maatstokken en meetlatjes zijn daarvan afgeleid en die controle daarop noemen we 'ijken'. Alle voorgaande manieren van meten waren plaatselijk en soms ook niet te vertrouwen. Een 'el' was gebruikelijk bij het meten van textiel (en zelf nu nog in gebruik) en die wilde nog wel eens een paar centimeters verschillen.

Ijken is een zekerstelling. Daar kan je van op aan. Iedereen weet wat ik bedoel en daarmee is ook communicatie mogelijk. Het is ook objectief. Er zijn maar weinig zaken in het leven van alledag die zo vast en zeker zijn. Ik kreeg een boekje met de titel 'Moet kunnen' geschreven door Herman Pleij. Hij laat onze Nederlandse samenleving zien met haar discussiecultuur. Niets is daar veilig voor: de dagelijkse gewoonten, ons handelen, onze politiek en zelfs de godsdienst. Door deze manier van omgaan met elkaar wordt iedereen die nog aan vastigheden gelooft, voortdurend op een verkeerd been gezet. Eerbid voor de ouderen? Voor de overheid of diensten? Hoffelijkheid naar burens? Verantwoordelijk weten voor een gemaakte misser? Ver-

Tweemaal de wereld rond in 48 verhalen in de Paulus

■ Sara Crombach vertolkt preludes van Chopin en van Auerbach

MUZIEK ■ In de Zondagmatinee van 12 maart, aanvang 16.00 uur, staan de 24 Preludes van Chopin en de 24 Preludes van de Russisch/Amerikaanse componiste Lera Auerbach op het programma. Dit recital is opgedragen aan het Chopin Genootschap, twee jaar geleden in Oegstgeest opgericht.

Allemaal voorspelen? "Dit is wat merkwaardig in een programma met 48 preludes", erkent Sara Crombach. "Schreef Bach in alle toonsoorten preludes voorafgaand aan zijn fuga's, Chopin heeft deze koppeling losgelaten. Bij hem zijn de 24 preludes even zoveel bespiegelingen in een groter raamwerk: een verhaal over heimwee, nostalgie, weemoed naar een vervlogen wereld, hersenschimmen. Chopin was een balling, ernstig ziek, hij had tuberculose, kampte met koortsdromen. Breekt de zon in sommige van zijn preludes door, is dit een herinnering aan gelukkiger tijden. In zijn preludes belicht hij weemoed in alle kleuren van onze muzikale regenboog." Over muziek van jongs af aan: "Pianoles werd thuis gezien als een deel van de opvoeding. Ik was zolang ik mij kan herinneren verknocht aan muziek. Bij mij behelsde dit intrinsieke liefde voor muziek en muziek als een tegenwicht in een boze wereld. Ik was de enige in mijn omgeving die zo met muziek bezig was." Ook met literatuur. Wat heeft die

Sara Crombach: 'Kunst vermag alles'. | Foto Ilya Rabinovich

met muziek gemeen? "De wereld van de kunst is gesublimeerde werkelijkheid. Kunst vermag alles. Het kan een vlucht zijn, een poging om door schoonheid een glimp te zien van de eeuwigheid, of het tegendeel: in al zijn gruwelijkheid ons confronteren met de wereld om ons heen zoals we die gecreëerd hebben. Beide elementen van kunst zijn cruciaal: troost of verzoening en

ook confrontatie en huiver. Muziek is wellicht universeler omdat zij abstract is." En: "Af en toe schrijf ik liedjes op Russische poëzie, van Achmatova, Poesjkin, Tsvetajeva. Maar anders dan Lera Auerbach ben ik zeker geen componist, wel slavist en historicus, zij het in de eerste plaats musicus." Over de 24 Preludes van Auerbach (1998) zegt Crombach: "Met respect voor eeuwenoude

tradities, verwijzend naar Chopin, maar vooral naar Bachs Wohltemperiertes Clavier, scheidt zij een geheel eigen wereld vol weemoed, herinneringen, vervreemding, poëzie, sprookjes, weidse landschappen en smartelijke melodieën." Kaarten zijn te koop bij de Rijnlandse Boekhandel, reserveren via tickets@musaix.org. Zie voorts www.muziekkamer-oegstgeest.nl